

Adrem

Nummer 6

Juni 2020

"Succulenta"

Afdeling "De Achterhoek"

Opgericht september 1975

Verenigingsavonden:

Iedere tweede donderdagavond van de maand in "**Kruidenhof te Mal-lum**" In Eibergen.
Aanvang 20 00 uur.

Contributie:

Lidmaatschap € 15,00 per jaar. Te voldoen op bankrekeningnummer IBAN NL09RABO0356715841 t.n.v. Cactusvereniging "De Achterhoek".

Naast de contributie voor de afde-ling, moet er ook nog € 27,00 con-tributie aan de landelijke vereniging "**Succulenta**" betaald worden.

Redactie:

Henk Viscaal.

Informatie:

Voor informatie over de vereniging kunt u op de hiernaast staande adressen terecht, of op de vereni-gingsavonden zoals hierboven vermeld staat.

Bestuursleden:

Voorzitter:

H.W. Viscaal,
Brinklaan 31,
7261 JH Ruurlo.
0573 452005

Secretaresse:

A. Heijnen,
Kuipersweg 9,
7107 BC Winterswijk.
0543 564314

Penningmeester:

D. Hoogstraten,
Rozenkamp 8,
7151 VN Eibergen.
0545 472778

Leden:

T. Welman,
Julianastraat 17,
7161 CP Neede.
0545 295813

J. Hardiek,
M. Krusemanstraat 122,
7513 HM Enschede.
053 4301499

Adrem

JAARGANG 40 NO 6 JUNI 2020

IN MEMORIAM CEES LEYENAAR

Op 20 mei 2010 is Cees Leyenaar op 83-jarige leeftijd van ons heen gegaan. Dit droeve bericht bereikte mij vrijdag 22 mei middels een mailtje van Theo. Onmiddellijk heb ik zijn dochter gebeld om een afspraak voor een condoleancebezoek te maken.

Zaterdagmorgen ben ik naar Silvolde gegaan om Cees de laatste eer te bewijzen en de condoleances namens de leden van onze afdeling aan zijn kinderen over te brengen.

Cees was lid van onze afdeling sinds de oprichting in 1975.

Hij zal altijd in onze herinnering blijven als een toegewijd lid waar je altijd een beroep op kon doen. Een bezoek aan zijn kas was iedere keer weer een belevenis. Via de garage, waar altijd materialen opgeslagen lagen, die hij ooit nog wel eens kon gebruiken, kwam je bij zijn verzameling. Voor het merendeel opuntia's en zuilen, maar ook euphorbia's waren er te vinden. Cees vertelde dan met een aanstekelijk enthousiasme over zijn planten en of je wilde of niet; je ging altijd wel met een of meerdere planten naar huis.

Maar het was niet alleen de kas. Na de bezichtiging van de kas liep je dan het pad af de tuin in en waren de verhalen niet van de lucht. Geweldig, wat had Cees een tomeloze energie.

Ook bij onze beurzen en tentoonstelling kon je altijd een beroep op Cees doen en samen met Wim Diepenbroek vormde hij een ijzersterk duo waar het de opbouw van de marktkramen betrof.

Discussieren was een van zijn geliefde bezigheden en met een bijna aan filosofie grenzende verteltrant gaf hij dan zijn mening over de meest uiteenlopende onderwerpen.

Voor mij was de braderie in Silvolde met een standplaats voor zijn huis altijd weer een belevenis. Zeker waar het de gastvrijheid maar vooral ook die heerlijke hapjes betrof.

Ik meen te mogen zeggen dat we in Cees een zeer bijzonder mens hebben gekend en dat ik zijn kinderen alle sterkte toewens om dit verlies te dragen.

H.V.

PLANT VAN DE MAAND

ASTROPHYTYM MYRIOSTIGMA

Zoeken we de naam *astrophytum* op in het boekje van Korevaar dan krijgen we; als een ster groeiend. *Myriostigma* wil dan zeggen; met talloze puntjes.

Beide omschrijvingen zijn overduidelijk en behoeven geen verdere uitleg. Haage schreef over dit geslacht zelfs een boekje met als titel 'Kakteensterne'. In dit boek onderscheidt Haage al zo 3 variaties van *Astrophytum myriostigma*. De var. *tulensis*, var. *potosinum* en var. *jaumavense*. Dit zijn dan ook de namen van de

provincie waar *Astrophytum myriostigma* gevonden kan worden. Naast deze drie vormen zijn er nog de vormen die een afwijkend aantal ribben hebben, Zo zijn er vormen met vier en zelfs drie ribben. Dit zijn vormen die tussen een normaal zaaisel gevonden kunnen worden en dan verder doorgeweekt worden om op die manier erfelijke factoren te krijgen. Ook kan een plant op latere leeftijd meerdere ribben krijgen. Hier geldt natuurlijk wel; het is maar wat je mooi vindt. Ook is er nog de fa. *columnare* en fa. *multicostata* en de fa. *nudum*.

Voor de verzamelaar van rariteiten is dit een onuitputtelijke bron van vormen. Laat ik het echter maar gewoon bij mijn *Astrophytum myriostigma* houden. Deze week stonden mijn beide exemplaren uitbundig te bloeien. Dus maar gauw een kwastje gepakt en de

planten bestoven. En nu maar hopen dat dit kiemkrachtige zaden op zal leveren. Ik ben benieuwd of de nieuwe plantjes dan de vorm van de ouders hebben of dat er in het verleden andere voorouders geweest zijn.

De zuivere vorm heeft 5 ribben. De opperhuid van de planten is bezaaid met witte vlekjes. Zoals op de foto te zien is; de bloemen zijn geel en 4 cm ø. De zaden zijn tamelijk groot en glanzend zwart.

Tijdens mijn reizen door Mexico heb ik de planten regelmatig gevonden.

H.V.

FOTOGALERIJ

EEN DAGJE ARGENTINIË

SAN AUGUSTIN DE VALLE FÉRTIL - NONOGASTA

We rijden een stukje het dorp in om bij de stoplichten de 511 te nemen. Dit is een andere route dan bij de vorige reis en nu zouden we ook weer helemaal terug moeten rijden tot aan het park. Een tijdje terug zag ik op straatniveau een weg die helemaal weggeslagen was. Het bleek een gedeelte van de 511 te zijn. Parallel aan de weg was een noodweg aangelegd. Je schrikt wel wanneer je ziet wat water allemaal aan kan richten. Wanneer we de provinciegrens gepasseerd zijn is de weg ineens de 27 geworden. Er wordt een steenuiltje gezien. Even later gevolgd door een aantal kwartels.

Voordat we Patquia bereiken gaan we nog even het veld in. De oogst is twee soorten gymnocalycium, echinopsis, tephrocactus.

Ineens stopt Gerrit. Hij heeft een leguaan gezien die de weg over stak. Gelukkig is het niet druk en kunnen we gewoon op onze weghelft achteruit rijden. Zo traag als de leguaan leek, zo snel is hij als we te dichtbij komen. We moeten ons tevreden stellen met een paar vage foto's.

In Patquia maken we foto's van het kerkje en wat muurschilderingen en kopen dan wat te drinken in een klein winkeltje en daarna op een onduidelijke kruising zoeken naar de weg naar Nonogasta. Toch nog even vragen en dan komen we via een moeilijke kruising op de goede weg. Wanneer we een veelbelovende heuvel zien, stoppen we de auto en gaan we op onderzoek uit. Een redelijk begaanbare heuvel waarbij de hechtia's je soms dwingen om een stukje om te lopen. Er staan veel bloeiende trichocereussen

op deze heuvel. Ook een tephro en een schijf in bloei. Een aantal echinopsissen met dikke knoppen. Zelfs een gymno in knop. Ook hier weer een flinke tijd genoten van al dat schoons dat deze heuvel te bieden heeft.

Wanneer we dan richting Nonogasta rijden wordt de bodem eerst wat zandiger en des te dichter we bij Nonogasta komen des te meer bouwland we zien aan weerskanten van de weg. In het centrum van Nonogasta vinden we een hospedaje en nemen daar onze intrek.

Het is nog redelijk vroeg in de middag en we besluiten om de Cuesta de Miranda te bezoeken Om de dag dat Gijs in het hotel bleef in te halen.

Gijs zelf blijft nu in het hotel om wat huishoudelijke klusjes te doen.

H.V.

PUZZEL

1		2	3		4	5	6	7		8		9	10	11
		12		13		14			15			16		
17	18		19		20		21				22		23	
24		25		26		27		28				29		
	30		31		32		33			34			35	
36		37		38			39		40		41			42
43	44		45			46		47		48		49		
50		51		52			53		54		55		56	
57			58		59			60		61		62		
		63		64		65			66		67		68	
69	70		71		72			73		74				
	75	76		77			78		79			80		81
82			83		84			85		86	87		88	
		89		90		91			92		93	94		
95				96				97						

HORIZONTAAL

1 stevig, 4 getroffen, 8 vis, 12 vis, 14 monter, 16 herkauwer, 17 deel van de dag, 19 hoogste punt, 21 carnavalsgroet, 23 muzieknoot, 24 afdekking, 26 omroepvereniging, 28 alles, 30 vat, 32 toegankelijk, 34 herrie, 37 verdriet, 39 gezet, 41 hengelsportartikel, 43 voorzetsel, 45 overblijfsel, 47 boom, 49 water in Zuid-Holland, 50 toiletartikel, 52 werkelijk, 54 insect, 56 de onbekende, 57 klimtoestel, 59 insect, 61 sporenplant, 63 ogenblik, 65 jongensnaam, 67 voedsel, 69 regeringsreglement, 71 communicatiemiddel, 73

VERICAAL

1 huisdier, 2 rondhout, 3 aanwijzend voornaamwoord, 5 waterstand, 6 vogel, 7 groep dieren, 8 onaangename lucht, 9 regeringsreglement. 10 ijzeholdende grond, 11 deel van de voet, 13 haarkrul, 15 aardoliemaatschappij, 18 vloerbedekking, 20 fabrikaat, 22 dapper, 25 toverheks, 27 voorzetsel, 29 kleur, 31 naam, 33 en dergelijke, 35 deel van de voet, 36 arts, 38 lof, 40 horizon, 42 tijdelijk gebruiken, 44 golfterm, 46 geloofsleer, 48 opbrengst, 51 vloerbedekking, 53 ogenblik, 55 bijwoord, 58 hoofddeksel, 60 huisdier, 62 punt, 64

balsport, 75 voegwoord, 77 slaginstrument, 79 bergplaats, 80 bevrijdingsorganisatie, 82 kleur, 84 plaats in Frankrijk, 86 te koop, 88 ten bedrage van, 89 voordat, 91 ondeskundige, 93 reeds, 95 sociaal economische raad, 96 rivier in Schotland, 97 plant

lang stuk hout, 66 fanatiek, 68 rivier in Spanje, 70 gymnastiektoestel, 72 vogel, 74 vochtig, 76 omlaag, 78 honingdrank, 81 rivier in Duitsland, 82 gewicht, 83 weer, 85 troefkaart, 87 bankloket, 90 waarde heer, 92 vogel, 94 soort onderwijs

Onder de inzenders van de goede oplossing van de puzzel wordt een plantje verloot.

TWEE HOBBY'S GEMAKKELIJK TE COMBINEREN

Ook deze maand weer een stukje van mij over onze mooie inheemse flora.

Als eerste de beerkamabraam (*Rubus thalassarctes*) uit de rozenfamilie (*Rosaceae*). Deze soort braam komt alleen voor op de Waddeneilanden en vooral op Texel in duinbossen maar ook bij Bergen (N-H). De witte bloemen verschijnen in juni en juli. Dit is een van de vele soorten Bramen in Nederland er zijn er wel 200.

De tweede plant is de akkerboterbloem (*Ranunculus arvensis*) uit de ranonkelfamilie (*Ranunculaceae*). Een 1-jarige plant die in Nederland op de rode lijst staat als zeer zeldzaam en sterk afnemend.

De plant wordt maximaal 50 cm hoog en de gele bloemen verschijnen van mei tot in juli. De akkerboterbloem groeit op zonnige, open plaatsen op vrij droge tot matige vochtige en matig voedselrijke grond. In Nederland waarschijnlijk alleen nog in Zuid Limburg. Vroeger ook in Zeeland. De Nederlandse naam boterbloem komt van de boterkleur van de bloempjes. *Ranunculus* is het verkleinwoord van het Latijnse rana (kikker) omdat de boterbloemen vaak langs sloten groeien met veel kikkers. *Arvensis* betekent op de akkers groeiend.

De derde plant is de witte rapunzel (*Phyteuma spicata*) uit de klokjesfamilie (*Campanulaceae*). Een vaste plant die wel 80 cm hoog kan worden en heeft zijn witte bloemen in mei en juni. De plant komt in Midden-Europa veel voor maar in Nederland staat hij op de rode lijst als zeldzaam en afnemend. De plant komt voor in loofbossen op matig vochtige en voedselrijke grond. Een ondersoort

is *Phyteuma spicata nigrum* deze onder-
 soort heeft donkerblauwe bloemen en
 ik heb ze vorige week nog aangetroffen
 in een berm bij Boekelo. Phyteuma is
 afgeleid van het Griekse phyteuo wat
 plantaardige groei betekent en spicatum
 betekent als een aar groeiend.

Dat was het weer deze maand en ik hoop
 dat de corona virus snel weg is zodat we
 elkaar weer gezellig kunnen ontmoeten.
 Jur.

Voor foto hieronder, blad draaien.

Het Outeniquagebergte en de Kleine Karoo

Na het Tsitsikamma Nationaal Park bezocht te hebben gaan we de volgende dag via Oudtshoorn naar Montagu. We verlaten het district Tuinroute over de N2 met nog een laatste blik op de Kaaimansrivier voor deze in de Indische Oceaan uitmondt. De bruine kleur wordt gevormd door de tannine in het water van afgestorven plantenresten. De Tuinroute ligt tussen de bergen en de kust en is een mooie groene en vruchtbare omgeving, de naam heeft niets te maken met mooie tuinen, maar met akkers voor land- en tuinbouw. Het indrukwekkende Outeniquagebergte in het achterland houdt de nevel en vochtige lucht vanuit de oceaan tegen waardoor het land vóór de bergen veel neerslag krijgt. Na George rijden we over de 800 meter hoge Outeniquapas, een onderdeel van de N12, het is de enige nationale weg die het Outeniquagebergte doorkruist.

Na de pashoogte leidt de weg door een dal dat vooral bekend is om zijn hopcultuur. Er is zelfs een variëteit hop die Outeniqua genoemd wordt. Bij Zuid-Afrika denk je eerder aan wijn dan aan bier, maar met een partner die als hobby bierbrouwen heeft, ben je ook geïnteresseerd in dit product en er zijn diverse lokale biermerken te koop. Wanneer de N9 aansluit bij de N12 wordt het Route 62. Deze toeristische route loopt door de Kleine Karoo. De Kleine Karoo is bekend om de Struisvogelboerderijen, maar het is ook een wijn- en fruitgebied. Aangezien het veel geregend heeft is het gebied weelderig groen en zijn de rivieren met water gevuld. In Oudtshoorn wordt een struisvogelboerderij bezocht waar we alles te weten komen over deze imposante vogels die 120 kilo wegen. Oudtshoorn ligt aan de

Huisrivierpas met de Swartberge op de achtergrond

voet van de Groot Swartbergen die uit kalksteen bestaan. Langs de zuidelijke flank van deze bergen ten noorden van Oudtshoorn loopt een breuklijn van 300km. Door een opheffing zijn hier ondergrondse ruimtes gevormd. Als er veel regen valt wordt het water opgeslagen

Kaaimansrivier

in de ondergrondse opvang. Het water wordt gebruikt voor irrigatie. Na Oudtshoorn gaat de weg over de Huisrivierpas. De Huisrivierberg is een uitloper van de Swartbergen en bereikt een hoogte van 655m. Het landschap is heel afwisselen met velden

fynbos en op de achtergrond de bergen, valleien vol met Aloë's en braakliggende velden met rode grond en hier en daar een boompje, die in de Zuid-Afrikaanse winter (onze zomer) met graan begroeid zijn. Fynbos is een typische vegetatie voor de Westkaap. De naam slaat op de dunne stammen van struiken. Meer dan 9000 verschillende soorten planten worden hier aangetroffen, waaronder Protea, Erica en diverse bolgewassen. Tegen de avond bereiken we Montagu. Voordat we gaan eten maken we een wandeling door het stadje dat vooral bekend staat om zijn prachtige Kaap-Hollandse architectuur en de historische gebouwen. In een van de tuinen stond een bloeiende *Polygala myrtifolia*. In het boek *Veldblomme* van Suid-Afrika tref je onder het hoofdstuk Fynbos de volgende beschrijving:

Polygala myrtifolia

Bloukappie familie

Septemberbos (Afrikaans)

Butterfly bush (Engels)

Outeniquapas

(Latyn *myrtifolius*, met blare soos die mirt, *Myrtus*)
Wydstrekkende of regop struik tot 2 m hoog., dikwels fluweelagtig op die jong dele. Blare wissel van smal met die rande effens na onder gerol tot langwerpig en plat. Blomme in kort trosse op die punte van takke , perserig,

15 mm in deursnee

Habitat: Rotsagtige hange.

Het valt mij op dat de meeste planten die in STEENGOED werden beschreven een habitat hebben op (stenige) hellingen.

Trudy

Polygala myrtifolia

WAT ER WEER ALLEMAAL AAN DE HAND WAS

Een beetje een ongewone plaats dit keer, maar ik vond het in memoriam van Cees toch belangrijker en ook hier kan ik mijn verhaal over de afgelopen maand kwijt.

Door de Corona lopen er erg veel contacten in het honderd. Uit de mailwisseling van een aantal leden is duidelijk te merken dat we erg veel behoefte aan praten met de leden van de afdeling hebben. De mail van Piet met bijbehorende foto's zullen we dit keer hier opnemen. Aan het initiatief van een aantal leden om te bellen om op bezoek te komen heb ik gehoor gegeven en ben ik afgelopen vrijdag bij Theo op bezoek geweest. Het leuke van deze bezoekjes vind ik dat je nu ontdekt hoe een ander de hobby beleeft. Theo heeft een leuk gevarieerde verzameling met daarin een groot aantal 'krijgertjes' van Cees.

Hier aan de Brinklaan is iedereen welkom, want het is bijna te gek voor woorden hoe het hier allemaal staat te groeien en te bloeien. Net als iedere andere liefhebber wil je het bloeiplezier met anderen delen. Jammer dat je van sommige planten 's ochtends nog kunt zien dat de bloemen die afgelopen nacht zijn uitgekomen. Met het huidige warme weer zijn de bloemen zo tegen het middaguur al weer uitgebloeid en hangen de bloemen slap langs het plantenlichaam. Ook in de koude kas hebben een groot aantal planten zich al van hun mooiste, dus bloeiende, kant laten zien en zelfs een twee jaar oude zaailing is bezig om een knop te ontwikkelen.

De 29e van deze maand komt het bestuur bij elkaar om zich te beraden over het tweede gedeelte van het seizoen. Zijn er van jullie kant nog ideeën of wensen; maak die dan voor die datum bekend. Wanneer de regels nog meer versoepelen dan zou een tuinavond misschien tot de mogelijkheden kunnen behoren.

Afgelopen maandag nog bij Gerrit geweest. Wat een keus en wat een beheersing moet je aan de dag leggen om niet met veel te veel planten naar huis te gaan. Het was er weer ouderwets gezellig. Na Gerrit ben ik nog even doorgereden naar Lakerveld. Mijn Bims was op en ik hoorde van Gerrit dat hij prima Bims had. Snel 5 zakken meegenomen en nog 5 planten. Wel altijd gezellig bij Hans Biesheuvel en je moet je echt los rukken anders kom je er niet weg. Zo veel heb je met hem te bepraten. Die kon ik nu echt niet laten staan, In de auto naar huis was het wel prakizeren waar ik de planten toch allemaal weer neer zou kunnen zetten. Gelukkig hielp Ellie me met een plekje zoeken en hoef ik me een volgend keer niet zo schuldig te voelen wanneer ik weer wat plantjes zie die in mijn kas niet zouden ontstaan.

H.V.

MAIL VAN PIET HOOGERS

Hallo allemaal,

Allereerst even het overlijden van Cees. Dat is schrikken, want de laatste keer dat hij op de bijeenkomst was kreeg ik de indruk dat hij in goede doen was. Ik heb even zijn overlijdensbericht opgezocht en zag dat hij 83 jaar is geworden. Ik herinner hem als de man die altijd met veel wijsheden zijn verhaal vertelde en de enkele keer dat ik bij hem thuis ben geweest moest ik echt vele malen zeggen: Cees nu is het genoeg, want al die opuntiaachtige waarvan hij stekken en zelfs hele planten kwijt wilde hadden niet mijn voorkeur. Maar ja Cees kon je maar zo niet voor het hoofd stoten en voor je wist lag er al e.e.a. in de kofferbak. Goed dat henk de condoleance van de club persoonlijk heeft overgebracht.

Met ons op 't Vinkennest gaat het verder goed. We zijn in beperkte quarantaine, met andere woorden veel fietsen, de 2 kleinzoons af en toe te logeren (en werken in de tuin natuurlijk) en nu de restaurants en terrassen weer opengaan ons oriënteren op zomerse uitstapjes met de fiets in Nederland.

Ondanks de waarschuwingen voor de komende droogte met name door de lage grondwaterstand is de tuin en ook het achterliggende bos door toch regelmatig een buitje geweldig groen.

In onze vijver en ook in de bosvijver hebben we kleine ringslangen gespot en Marja heeft zelfs bij het opruimen van dor blad aan de zuidgevel tegen ons huis aan een volwassen ringslang gezien.

De bosuil heeft dit jaar niet gebroed in de uilenkast, maar wel kauwtjes hadden er een verblijfplaats in gevonden. verder zien we tegen de avond regelmatig hazen in de tuin, zowel de grauwe - als de bonte vliegenvanger hebben weer nesten. Overigen ook div. mezen soorten, winterkoninkjes en natuurlijk vinken.

Dan de cactussen. Volop in de knop en sommige in bloei. Ik heb overigens deze winter meer uitval gehad dan ooit tevoren en wat mij betreft onverklaarbaar.

Mocht iemand langs willen komen, bel even , want natuurlijk bent u van harte welkom.

Bijgevoegd nog enkele foto's en een vraag: Weet iemand wat voor insect ik in mijn kastje had. Geheel zwart van kleur en een centimeter of 5 groot.

Met vriendelijke groet

Piet Hoogers

Kormelinkweg 3

7151 NM Eibergen

0031 6 51031462

Jaarprogramma 2020

10 September	Gert Ubink lezing.
8 Oktober	Ruilavond.
12 November	Verzorgd door eigen leden.
10 December	Praat / Spel ? Fotoavond.

OPEN DAG

ZATERDAG 6 JUNI 2020

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kuderslaart

Ver. o297 326880

Fax. 0297 343089

Inhoud

In memoriam Cees Leyenaar	81
Plant van de maand	82
Fotogalerij	83
Een dagje Argentinië	84
Puzzel	88
Twee hobby's gemakkelijk te combineren	90
Steengoed	92
Wat er weer allemaal aan de hand was	95
Mail van Piet Hoogers	96